

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 33
ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 127(Ι)/2018 ΠΕΡΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ
ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018**

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ – SCREENING

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ (ΦΠ),
ΣΤΗΝ ΠΟΤΑΜΙΑ, ΙΣΧΥΟΣ 1.5 MWp, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «Bioland Project 10 Ltd»,
(ΛΕΥ/00124/2022)**

Φ/Σχ. 31/49, ΤΕΜΑΧΙΟ 272 και 454

ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΝΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ «ΑΛΥΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ – ΑΓΙΟΣ ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ» (CY2000002)

Αρ. Φακ. 02.15.004.003.001, 02.15.003.002

ΙΟΥΛΙΟΣ, 2022

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ – SCREENING

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου (ΦΠ), συνολικής ισχύος 1.5 MWp. Τα πλαίσια θα τοποθετηθούν σε βάσεις με τη μέθοδο της πασαλόμπηξης, εφόσον το επιτρέπει η μορφολογία του εδάφους. Το ΦΠ χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Ποταμιάς, της Επαρχίας Λευκωσίας, στα τεμάχια με αριθμό 272 και 454 (Φ/Σχ. 31/49). Τα εν λόγω τεμάχια εμπίπτουν εντός της Ζώνης Προστασίας Ζ1.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, αξιολογήθηκαν τα στοιχεία που υποβλήθηκαν σε σχέση με την περιοχή ως **Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος»**.

Κατά το στάδιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης (**screening**), κρίθηκε ότι το προτεινόμενο έργο:

- α) δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, και
- β) δεν θα επηρεάσει σημαντικά τον τόπο.

1. Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην δημιουργία και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου (ΦΠ), συνολικής ισχύς 1.5 MWp, στην Ποταμιά. Κατά την εξέταση της αίτησης, διαπιστώθηκε ότι το τεμάχιο στο οποίο προτείνεται να κατασκευαστεί το ΦΠ απέχει περισσότερο από 730 μέτρα, από τα όρια της ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος», ο οποίος έχει ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000. Στην μελέτη, αναφέρεται λανθασμένα ως περιοχή ΖΕΠ.

2. Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου NATURA 2000 πΤΚΣ «Ποταμός Γιαλιάς» και του προτεινόμενου υπό ανάπτυξη τεμαχίου

Η περιοχή «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» καθορίστηκε ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) λόγω της παρουσίας των πιο κάτω σημαντικών τύπων οικοτόπων οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παραρτήμα Ι της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ:

- 5220* - «Δενδροειδή Matorrals με *Zyziphus*»,

- 6220* - «Ψευδοστέπα με αγροστώδη και μονοετή φυτά από *Thero-Brachypodietea*»,
- 1310 - «Πρωτογενής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών»
- 1410 - «Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)»
- 1420 - «Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Sarcocornetea fruticosi*)»,
- 1430 - «Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (*Pegano-Salsoletea*)»,
- 5330 - «Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες»,
- 5420 - «Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*»,
- 6420 - «Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από *Molinio – Holoschoenion*»,
- 92A0 - «Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*»,
- 8210 - «Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση»,
- 92D0 - «Νότια παρόχθια δάση – στοές και λόχμες (*Nerio-Tamaricetea* και *Securinegion tictoriae*)».

*οικότοπος προτεραιότητας

Στην ΕΖΔ φύεται, επίσης, το ενδημικό είδος *Ophrys Kotschy**. Επίσης, στην περιοχή απαντούν κατάλληλα ενδιαιτήματα για την φιλοξενία των νυχτερίδων των ειδών *Rhinolophus hipposideros* και *Rousettus aegyptiacus* και της νεροχελώνας του είδους *Mauremys rivulata*.

Η διατήρηση ή/και βελτίωση και προστασία των ενδιαιτημάτων των ειδών και των τύπων οικοτόπων, ο περιορισμός των οχλήσεων ή/και ενεργειών ή/και δραστηριοτήτων, καθώς και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού και ανάδειξη της περιοχής αποτελούν μέτρα προτεραιότητας του πΤΚΣ.

Τα προτεινόμενα υπό ανάπτυξη τεμάχια καλλιεργούνται κυρίως με σιτηρά, ενώ υπάρχουν και φρύγανα. Κατά την καταγραφή που έγινε από τον εμπειρογνώμονα μελετητή, στο τεμάχιο αρ. 454, εντοπίστηκαν μερικές ελιές (*Olea europaea*) και μια μικρή καλλιέργεια με εσπεριδοειδή, τα οποία δεν θα διαταραχθούν. Επίσης, δεν εντοπίστηκαν φυτά που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο, ούτε άλλα είδη φυτών που ανήκουν στο Παράρτημα II της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την προστασία ειδών και οικοτόπων. Κατά τις καταγραφές της πτηνοπανίδας στην περιοχή μελέτης, παρατηρήθηκαν από τον μελετητή, 29 είδη πτηνών, εκ των οποίων τα 4 περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Όσον αφορά άλλα στοιχεία του περιβάλλοντος, σημειώνεται ότι, δυτικά των τεμαχίων γειτνιάζει ο ποταμός Γιαλιάς. Επίσης, μέσα από το προτεινόμενο προς ανάπτυξη τεμάχιο αρ. 454 διέρχεται υδατόρεμα μικρής απορροής και αργάκι.

3. Εξέταση Σωρευτικών Επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία του προτεινόμενου ΦΠ στην ΕΖΔ

Κατά την αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων στα πιο πάνω είδη και οικοτόπους χαρακτηρισμού του πΤΚΣ, διαπιστώθηκε ότι, στην ευρύτερη περιοχή του προτεινόμενου έργου υπάρχουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κτηνοτροφικά υποστατικά, οικίες, φωτοβολταϊκά πάρκα και άλλες εγκαταστάσεις, ενώ σε μεγάλη απόσταση βρίσκεται η Τριτοβάθμια Επεξεργασία Λυμάτων «Βαθιά Γωνιά» και τα λατομεία «Ελμένης» και Λατούρος». Τα πιο πάνω, δεν επηρεάζουν σωρευτικά την κατάσταση διατήρησης των ειδών και οικοτόπων χαρακτηρισμού της περιοχής. Πιθανές μειωμένες αρνητικές επιπτώσεις του εν λόγω προτεινόμενου έργου, θεωρούνται η απώλεια και ο κατακερματισμός του ενδιαιτημάτων των ειδών και των οικοτόπων, οι οποίες είναι αναστρέψιμες και έτσι, διασφαλίζεται η ακεραιότητα της συνεκτικότητας του πΤΚΣ.

4. Αποτελέσματα αξιολόγησης – Στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening)

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων και τον σχεδιασμό του έργου, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επηρεαστούν σημαντικά τα αντικείμενα προστασίας και η ακεραιότητα / χαρακτήρας του πΤΚΣ «Ποταμός Γιαλιάς». Κατά την εγκατάσταση του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια ενδιαιτημάτων που να επηρεάζει την κατάσταση διατήρησης των ειδών και οικοτόπων χαρακτηρισμού της περιοχής.

5. Συμπεράσματα

Ο προέλεγχος / Screening καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το προτεινόμενο έργο μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [N.127(I)/2018], χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ. Προτείνονται τα πιο κάτω για βελτίωση του έργου:

- Να μην γίνει καμιά επέμβαση στην ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος»

- Η φυσική βλάστηση που θα χρειαστεί να αποκοπεί, να αφαιρεθεί προσεκτικά για προστασία τυχόν φωλιών άγριας πανίδας που θα βρίσκονται εκεί. Επίσης, η κομμένη βλάστηση να παραμείνει στον χώρο λίγες μέρες, έτσι ώστε αν υπάρχουν άγρια ζώα εντός της βλάστησης που αφαιρέθηκε, να έχουν τον χρόνο να απομακρυνθούν από τον χώρο.
- Οι εργασίες υλοποίησης του έργου να γίνουν μεταξύ των μηνών Οκτωβρίου και Φεβρουαρίου, όπου είναι εκτός εποχής φωλιάσματος και αναπαραγωγής της πτηνοπανίδας, για να μειωθούν οι επιπτώσεις στα είδη της ευρύτερης περιοχής. Την περίοδο φωλεοποίησης μπορούν να γίνονται εργασίες συναρμολόγησης των πλαισίων και άλλων εργασιών που δεν ενδέχεται να προκαλέσουν θόρυβο για μείωση των επιπτώσεων στην πτηνοπανίδα.
- Στην τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη, κυρίως φρουτόδεντρα, για να ευνοηθούν οι φρουτονουχτερίδες που φιλοξενούνται στην περιοχή.
- Αν θα γίνει περίφραξη των χώρων, να αρχίζει από ύψος 20 εκατοστών από το έδαφος ώστε να υπάρχει δίοδος εισόδου και εξόδου για τα είδη πανίδας της περιοχής. Τα υλικά να μην περιλαμβάνουν δίκτυα.
- Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο.
- Να μην γίνεται χρήση εντομοκτόνων ή ζιζανιοκτόνων. Σε περίπτωση που χρειαστεί να γίνει μερική διαχείριση της άγριας βλάστησης στο χώρο που θα έχουν τοποθετηθεί τα πλαίσια τότε αυτή θα γίνεται με χειρωνακτικούς τρόπους, εκτός της κύριας περιόδου φωλεοποίησης .
- Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά της περιόδου φωλεοποίησης για την ελαχιστοποίηση της ενόχλησης των πουλιών.
- Να μην χρησιμοποιείται φωτισμός στο βράδυ σε ολόκληρη την εγκατάσταση. Φωτισμός να χρησιμοποιείται αν απαιτείται μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις.
- Η διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών να είναι όσο το δυνατό πιο σύντομη για αποφυγή παρατεταμένης όχλησης στην πανίδα της περιοχής.

Έλενα Ερωτοκρίτου

Τομέας Προστασίας της Φύσης και της Βιοποικιλότητας

04 Ιουλίου, 2022